

Johannes 19:25-27

“En bij het kruis van Jezus stonden Zijn moeder en Zijner moeders zuster, Maria, de vrouw van Klopas, en Maria Magdalena.

Jezus nu, ziende Zijn moeder, en den discipel, dien Hij liefhad, daarbij staande, zei tot Zijn moeder: Vrouw, zie, uw zoon.

Daarna zei Hij tot den discipel: Zie, uw moeder. En van die ure aan nam haar de discipel in zijn huis.”

1 dat Jezus hangt aan het kruis

2 wie Jezus ziet bij het kruis

3 wat Jezus beveelt vanaf het kruis

Gemeente,

Wat is er een lijden. Pijn. Verdriet. Rouw. In het leven van één mens. In het leven van een familie, van een dorp. Van een land en volk. Zoals nu rond de uitbraak van het corona virus. In de wereld. En dat niet alleen in onze tijd, maar in alle tijden.

Vijf mensen die lijden komen wij tegen bij het kruis. Eén discipel, Johannes. En 4 vrouwen: Maria Magdalena, en de vrouw van Klopas, die ook Maria heet, de zus van Jezus' moeder, en de moeder van Jezus: Maria. Dat moeten we ons even proberen in te denken: Maria staat bij het kruis. Waar haar Zoon aanhangt. Als moeder ziet zij haar Kind de ergste pijnen lijden en onder de vreselijkste martelingen de dood tegemoet gaan. Moet je proberen in te denken: als moeder je kind een gruwelijke marteldood zien sterven. Simeon had het geprofeteerd kort na Jezus' geboorte tegen Maria: en ook een zwaard zal door uw ziel gaan. Ja, dat gebeurt nu. Ze lijdt.

1 dat Jezus hangt aan het kruis

Toch is het goed om onze aandacht eerst te richten op Hem, Die het zwaarste lijdt. Jezus. Zijn lijden is nog onbeschrijflijk zwaarder dan dat van Zijn moeder. Jezus lijdt allereerst de zielepijn onder de vloek van Zijn Vader. Vaders toorn brandt in Zijn ziel. De toorn Gods over de zonden van het hele menselijk geslacht. Onvoorstelbaar. Dan de lichamelijke pijn van de kruisdood. Hij is Mens: wat elke gekruisigde lijdt, voelt Hij ook. En dan de pijn, de innerlijke pijn als Hij Zijn moeder ziet lijden. Wat zal het Hem doen, als Hij ziet dat Zijn moeder zo lijdt?

Zo zien wij Jezus lijden. En als wij goed kijken, zien wij dat niemand Hem helpt in Zijn pijn. Je zou denken: als je iemand zo ziet lijden, dan doe je alles wat de pijn van de lijdende ook maar iets zou verlichten. Maar hier zijn omstanders juist bezig om Zijn lijden nog te verzwaren. We zien ten eerste dat er boven Zijn hoofd een opschrift staat dat nog bedoeld een sneer te geven: de Koning der Joden. Nou het is me de koning wel, dit is er van Hem terechtgekomen, Die Zich verbeeldde de Koning te zijn. Ten tweede zien we soldaten onder het kruis die de erfenis van Zijn bezittingen al verdelen onder elkaar. Hij is nog niet eens gestorven en ze hebben het er al over wie wat mee mag nemen. En ten derde lezen we in de andere Evangelien dat omstanders, en oversten, en voorbijgangers en de mede gekruisigden Hem tartten en honen door te zeggen: indien Gij de Zoon van God zijt zo kom af van het kruis. Alles doet men om Zijn lijden te verzwaren. Het is weerzinwekkend en afschuwelijk.

En Jezus Zelf? Als men Hem dan toch wat geeft, aan het begin van Zijn kruisiging, aan drank die de pijn wat zou kunnen verdoven, dan weigert Hij dat. Hij wil de pijn, alle lijden, onverdoofd, dus op volle strekte doormaken en voelen. Hij lijdt puur.

Alleen, alleen deze 5 mensen, vrienden, die staan tenminste nog bij het kruis. Die staan bij Hem en staan Hem moreel bij. Maar dan valt de duisternis in. Drie uur lang. En daar hangt Hij, geheel alleen, in de Godverlatenheid. Niemand meer die bij Hem is, als Hij alleen neerdaalt ter hel. Mijn God, Mijn God waarom hebt Gij Mij verlaten. Niemand die naar Hem omziet.

Wat wij hier zien is Jezus, Die de zonde en al de gevolgen van de zonde draagt. Dit heeft zonde teweeggebracht. Zonde, het doorsnijden van de band met God. Als je navelstreng doorsnijdt in de schoot van een moeder. Tussen moeder en kind. Dat heeft desastreuze gevolgen. Als je de band met God doorsnijdt..... Had Adam dat maar bedacht in het paradijs. Hadden wij dat maar bedacht, bedachten wij dat maar keer op keer. Satan spiegelt het altijd zo mooi voor: zonde geeft je plezier, meer vrijheid, ruimte om te genieten en wat niet al.

Maar zonde: wat een afschuwelijke gevolgen heeft dat. Jezus draagt ze. Ten volle. Hoe zwaar is dat, hoe zwaar valt Hem dat! Ik leer er dit uit: het is door mij dat Jezus dit ondergaat. Jezus heeft Zich nooit losgerukt van God, maar ik. Ik doe Hem al die smarten, al die jamm'ren aan. Het is door mij. Om mijn zonden lijdt Hij hier zo. Hoe meer ik Zijn lijden zie, hoe meer ik me schaam. Schaam om mijn egoïsme voor mijn genot, mijn zin willen doen, ten koste van Hem. Die schaamte wordt groter naarmate ik Hem beter zie en

meer liefkrijg. Ik ellendig mens. En mijn zonden, ik haat ze, ik leer ze haten om hun gevolgen voor Jezus.

En als ik Jezus zo zie lijden dan leer ik ook dat andere: hoe lief heeft Jezus mij gehad. Zo lief dat Hij dit, dit voor mij overhad. Zo lief had Hij mij. Mij, die Hem zovele kwaad heb gedaan. Die Hem dit aandeed, mij heeft Hij zo lief gehad dat Hij dit wilde dragen en ondergaan. O Jezus, mijn Heiland, hoe groot is Uwe liefde. Hoe meer ik Zijn lijden zie, hoe meer ik me verwonder over zo'n zondaarsliefde.

J.C. Ryle die schrijft aan het begin van zijn verklaring van dit gedeelte. Iemand die een gedeelte als dit kan lezen zonder een diep gevoel van 's mensen schuld aan Christus moet een zeer koud of een zeer gedachteloos hart hebben. Groot moet de liefde van de Heere Jezus tot zondaren zijn als Hij tot hun behoud zulk lijden gewillig dragen kon. Groot moet de zondigheid van de zonde zijn als zulk een opeenstapeling van plaatsvervangend lijden nodig was om verlossing te bewerken.

Kent u hier iets van? En jij? Iets van die verwondering over zulk een liefde. Iets van die verbijstering over mijn zonden? Geloofsleven, geestelijk leven is groeien en toenemen in deze twee opzichten. Kent u dat?

Of heeft u nooit aan het denken gezet, nooit tot inkeer gebracht: dat de onschuldige Zoon van God zo lijdt? Nooit iets teweeggebracht? Laat het dan nu op de knien brengen, nu nu het nog kan.

2 wie Jezus ziet bij het kruis

Maar, wat lijden ook Johannes, Maria Magdalena, de vrouw van Klopas, de zuster van Maria en Maria, de moeder van de Heere Jezus. En wat blijkt Hebreëen 4 waar te zijn: dat Jezus in alle dingen, gelijk als wij is verzocht geweest, doch zonder zonde, opdat Hij ons die verzocht worden te hulp kan komen ter bekwamer tijd. Want Hij weet hoe dat voelt, als je zo lijden moet. Hij voelt dat aan en in als geen ander.

Dan zien we ook dat dit de beste plaats om met ons lijden naar toe te gaan. Naar het kruis. Want daar staan zij: bij het kruis van Jezus. Daar moeten we met ons lijden, onze pijn, onze teleurstelling zijn, altijd weer. Wie daarmee ver van het kruis blijft, die komt nooit verder dan zijn vragen, zijn wanhoop, zijn verwijten, zijn opstandigheid. Want hoe makkelijk heb je die in je lijden: vragen als: is dit nu een God van liefde? Waarom moet ik dit meemaken? Wat merk ik nu van Gods liefde? Wie bij het kruis vandaan blijft die komt niet verder dan pseudo troost als: je kan er toch niks aan veranderen, je kan er je maar beter in schikken, je maakt je het anders alleen jezelf maar moeilijk, het

zal wel zo moeten wezen. Gelatenheid is dat eigenlijk, geen troost. En dan het onkruid van angst, vreesachtigheid, dat het wel nooit meer goed zal komen.

Het zijn plantjes die welig groeien en snel groeien. En daarom: blijf niet bij het kruis vandaan. Kom met alle lijden en pijn naar het kruis toe. Dichtbij het kruis waar je ziet: daar hangt Jezus, Hij draagt om mijnentwil het ergste lijden. Hij wil dat op Zich nemen, God heeft zo Zijn Eigen Zoon gegeven. Hoe zal Hij Die zelfs Zijn Eigen Zoon niet heeft gespaard maar heeft Hem voor ons allen overgegeven, hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken? Dichtbij het kruis. In dat licht verschrompelen die plantjes van opstand en gelatenheid. In het licht van Hem, Die Zijn Zoon gaf en de Zoon, Die Zijn leven gaf, verschrompelen mijn vragen: is dit nou een God Die liefde is? Want deze God is liefde, gevende Zijn Zoon, Die het zwaarste lijden op Zich neemt. In dat licht verschrompelt die gelatenheid, dat je er toch nu eenmaal niks aan kan veranderen. Want Hij laat het meewerken ten goede. Hij laat het dienen tot Zijn eer, laat het dienen tot mijn nut, mijn heil. En de angst wordt verwachting en vertrouwen, hoop en uitzicht.

Kom naar het kruis met alle pijn, teleurstelling, verdriet. Ver van het kruis blijft het groeien: dat verzet, die opstand, die vragen. Blijft het groeien, die gelatenheid, die bitterheid. Kom naar het kruis. En al die planten verschrompelen en krimpen ineen. In het licht van Hem. Kom naar het kruis. Wees daar waar het kruis verkondigt wordt, en zucht, bidt, smee om ontferming. Niet los kunnen komen van Hem.

En dat is om nog een tweede reden belangrijk om naar het kruis te komen. Dan hoor je wat Jezus zegt. Luister maar: Jezus nu, ziende Zijn moeder en de discipel dien Hij liefhad daarbij staande, zei tot Zijn moeder. Dus voor Jezus iets zei tegen Maria, zag Hij haar. Dat is dat wonderlijke zien van de Heere Jezus. Zoals dat zovaak staat in de Evangelien: Jezus dan ziende de schare, werd met innerlijke ontferming bewogen. Ontferming, medelijden, bewogenheid. Zijn hart breekt bij het zien van zoveel verdriet, zoveel pijn. Jezus, ziende Zijn moeder. Jezus zag Zijn moeder. Of Zijn moeder Hem ook zag? Dat weet ik niet. Maria's ogen waren misschien wel zo betraand dat zij Jezus niet kon zien, misschien was zij zo geknakt, gebroken dat zij alleen maar naar de grond kon kijken, zo terneergeslagen. Of Maria Jezus zag, weet ik niet, dat staat er ook niet, maar ik weet wel dat Jezus Maria zag. Of ik Hem zie, is niet het belangrijkste, al is dat wel het fijnste en het meest troostrijke, maar als Jezus mij maar ziet. En Hij ziet ieder die bij het kruis staat, die daar zijn of haar toevlucht nam en neemt.

En Jezus haar ziende. Dat is wel wonderlijk, dat Jezus oog en hart heeft voor Zijn moeder. Hij had toch kunnen denken: Ik heb nu genoeg aan Mijzelf,

Ik kan er nu even niets meer bij hebben. Ik heb genoeg aan Mijzelf. Ja, begrijpelijk. Maar Jezus heeft juist ook nu oog en hart voor Zijn moeder. Hij ziet haar, met dat zwaard door haar ziel. Jezus ziet je, met die pijn in je hart, die teleurstelling in je leven. Als de medelijdende Hogepriester Die in alle dingen is verzocht geweest gelijk als wij, doch zonder zonde. En ons zo ziende, zegt Hij: "Vrouw, zie uw zoon".

Het is alsof Hij Zijn testament maakt en vastlegt. In dat testament staat Zijn moeder, Maria. En Hij beschikt Maria één van Zijn discipelen toe: Johannes. Jezus weet: Ik ga sterven en Hij zorgt dat Zijn moeder verzorgd zal zijn als Hij er niet meer is. Jezus draagt zorg voor wie bij het kruis staat. Hoort u dat? Daarvoor moet je bij het kruis staan. Als je ver van het kruis vandaan blijft, hoor je die stem van Jezus niet. Dan vangen je oren alleen maar andere stemmen op. Stemmen van mensen, goedbedoeld of minder goed bedoeld, stemmen van de duivel, kom toch dichtbij het kruis staan. En hoor Zijn stem. Vrouw, zie uw zoon.

Alleen Hij noemt haar niet zo. Hij noemt haar: vrouw. Alsof Hij zeggen wil: Ik hang hier niet als Kind van u als moeder, maar als Borg voor u als vrouw, één van die vele vrouwen en mannen voor wie Ik Mijn leven geef. En Ik draag ook niet alleen zorg voor u omdat u Mijn moeder bent, maar omdat Ik zorg draag voor allen die in Mij hun zaligheid zoeken en vinden. Ziet u Hem zo hangen? Als Borg en Middelaar, Zaligmaker?

En daarmee spreidt Jezus Zijn zorg uit over allen die bij het kruis staan en die lijden. Hij zorgt voor allen die in Hem hun zaligheid vonden. Hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken. De HEERE doet geen half werk. Hij zorgt dat je verder kunt, altijd weer. Ook na een overlijden, na een schok in je leven. Hij zorgt dat je verder kunt op de pelgrimsbaan. Ook doordat Hij mensen op je pad brengt die met je meereizen.

En wat een voorbeeld voor ons: dat wij voor ons sterven ons testament maken. Zoals Jezus zorgt voor Zijn moeder, dat wij zorg dragen voor onze geliefden als wij er niet meer zijn. Dat wij voor ons sterven onze geliefden hebben ondergebracht. Dat wij vastleggen voogdijschap voor onze kinderen, zorg voor ouders. Dat wij onze geliefden niet zonder zorg achterlaten als wij er niet meer zijn. Zorg voor het lichaam, zorg voor het financiële, zorg voor hun ziel. Hebt u, heb je daar al iets over vastgelegd? Hebben daar over nagedacht?

3 wat Jezus beveelt vanaf het kruis

De Heere Jezus blijkbaar wel! Hij draagt de zorg voor Zijn moeder over aan Johannes. Hij zegt tegen hem: zie uw moeder. Johannes beschouw Maria

voortaan als je moeder, zorg voor haar, zoals je dat voor je eigen moeder zou doen. Ineens krijgt Johannes er deze zorg, roeping bij in zijn leven. Om te zorgen voor Maria. Maria, die al waarschijnlijk weduwe is, want we lezen niet meer over Jozef. Om het kruis draagt Jezus ons de zorg voor elkaar op. Om elkaar te leiden op weg naar Jeruzalem. Om het kruis ontstaat een gemeenschap der heiligen die zorg draagt voor elkaar.

Ja, maar los van Jezus kunnen mensen toch ook wel naar elkaar omzien? Dat gebeurt toch ook en daar roepen de ministers toe op: let een beetje op elkaar. Inderdaad, dat is er ook los van het kruis. Maar daarom is er temeer de oproep dat het er rondom het kruis toch zeker zal zijn. Dan zou het er toch rond het kruis, in de gemeente, zeker moeten zijn.

Juist rond het kruis. Want daar hoor je die stem van Jezus. Die zegt: zie je moeder, zie je broer, zie je kind. Daarom is het weer zo nodig om bij het kruis te staan. Want als je een eind van het kruis bent, dan hoor je die stem niet, je vangt hem niet op. Dan hoor je alleen maar andere stemmen. Die je opdragen om te zorgen voor wat je geld oplevert, voor wat je een naam geeft, voor waar je verder mee komt, voor waar wat mee te verdienen valt, voor waar je plezier aan beleeft, voor wat je leuk vindt. Allemaal stemmen, die me druk genoeg maken, die me van alles laten doen en die me opjagen van het één naar het ander. En die stem van Jezus hoor je niet, wil je niet horen. Die kost nog weer tijd en levert niks op.

Kom toch naar het kruis. Wees daar waar Jezus is. Waar je Hem ziet in Zijn lijden. En overdenk en geloof.. En schaam je en drink Zijn liefde in. En mediteer. Neem de tijd voor het recht betrachten van het lijden van de Heere Jezus. En staande bij het kruis, hoor je die stem van Jezus zomaar ineens. Als Jezus wist op een weduwe, op een alleenstaande, op een rouwdragende, op iemand die teleurgesteld is, die het moeilijk heeft: zie uw moeder, uw zoon, uw broer. Draag zorg voor hem of haar. Hoor waar Jezus je toe roept!

Juist in deze crisistijd, zou dat niet Jezus' stem zijn? Ja, je verveelt je soms deze weken. Niks te doen. Leren houdt ook een keer op, vooruitwerken ben je ook klaar mee. Je verveelt je. Als je iet uitkijkt ga je een abonnement op Netflix nemen, je moet toch iets te zien hebben? O ja, je had dat abonnement al, en je kijkt haast drie keer zoveel als anders nu als je niet uitkijkt. Enorme pieken van kijkcijfers. Wat doen we met onze tijd? Zou het niet veel beter zijn nu eens een goed boekje te lezen of een preek extra te luisteren of te kijken, of naar abcvanhetgeloof te kijken, of abcvoorhetkind. Zou het niet veel beter zijn om extra te bidden, te smeken voor onszelf en voor land en volk? Merkt God dat Hij nu meer wordt aangeroepen? Enorme piek van gebedsmomenten? En ook juist in deze tijd: hoor je Jezus' stem: zie uw

moeder, uw broer, je vriend. Kijk een som naar iemand. En wees daarin creatief met mogelijkheden zoeken. Als op bezoek gaan niet verstandig is, bedenk andere mogelijkheden: bellen, appen, boodschappen doen, ja wie weet, weer eens ouderwets een brief schrijven aan iemand, een oudere. We zagen dat bij Jezus: Hij zei niet: Ik heb al genoeg aan Mijzelf, laat Maria maar voor zichzelf zorgen, Ik heb genoeg aan Mijzelf. Mooi is dat, als soms een stervende de omstanders nog vertroost, als een zieke degenen die op bezoek komen bemoedigt. Toch nog oog heeft voor anderen. Dat is genade.

Net als Johannes, van hem lezen we: en van die dag af nam de discipel haar op in zijn puntje puntje puntje. Haar huis staat er, maar het woord huis is erbij gezet. Dat staat er letterlijk niet. Er staat letterlijk: nam haar op in het zijne. Dat kan in zijn huis geweest zijn, maar ook in zijn zorg, of in zijn liefde, of in zijn gezin. Of dat allemaal bij elkaar. Johannes nam Maria op. Hij droeg zorg voor haar met onderdak, met eten, met aandacht, met zielszorg en pastorale bijstand. Want dat hoort er allemaal bij als je zorg voor iemand draagt. Dan besef je, juist rond het kruis dat iemand een mens is met lichaam, geest en ziel. Dat zorg voor iemand alles omvat: eten en drinken halen of maken of aanreiken, aandacht hebben voor iemands gemoed en gevoel, zorgen, vragen, vreugden. Aandacht hebben voor iemands ziel. Zielestrijd, zielenoden, ziele vragen, ziele vreugden.

Als je met iemand optrekt, als iemand in gezin of op andere manier met je verbonden is, door de Heere op je weg gebracht is, hebben we dan ook aandacht voor heel die mens in Bijbels licht? Lichaam, geest, gevoel, en ziel? In huwelijk, verkering, gezin, relaties, hulpverlening, qua beroep of als vrijwilliger?

Omdat je elkaar zo graag wilt geleiden naar de rechterhand van de Heere Jezus. Omdat je weet dat ieder die op je pad komt op weg is naar de rechterstoel van Christus en daar of aan Zijn linker- of aan Zijn rechterhand zal komen. En dat je daar op gericht bent, dat je zelf, ja, maar ook die ander aan Zijn rechterhand zal staan? Of blijft dat buiten beeld? Is dat nooit onderwerp van gesprek? Krijgt dat nooit aandacht?

Draag zorg voor elkaar. Rond het kruis. En zo gaat er ook een appél uit naar hen die nog ver van het kruis zijn. Die Jezus stem nooit horen of gehoord hebben. Zo gaat er iets van uit.

Maria is verzorgd door Johannes. Tijdens haar weg op aarde. Gekocht door haar Zoon, gezien door haar Zoon, en overgedragen aan Johannes door haar Zoon. Totdat ze is aangekomen daar waar geen lijden meer is, maar God alles en in allen is. Daar zal geen rouw meer zijn, geen moeite, geen pijn, een

teleurstelling, geen verdriet of smart. Daar zijn alle tranen van de ogen afgewist.

Amen